

Tisková zpráva EREF

Moderní malé vodní elektrárny jsou plně v souladu s environmentálními cíli

Brusel, 26.října 2020

Manifest Zastavte novou vodní energetiku v Evropě, podepsaný environmentálními nevládními organizacemi, je proti stavbě nových vodních elektráren v Evropě a naznačuje, že existuje konkrétní škodlivý dopad malých vodních elektráren na životní prostředí.

Sektor malých vodních elektráren Evropské federace pro obnovitelné energie (kapitola SHP, EREF) a její členové, národní (malé) asociace vodní energie členských států EU, se vehementně brání proti tomuto jednostrannému dokumentu, který zastává nepotřebnou a extrémní pozici založenou na zastaralém pohledu signatářských společností.

Sektor malých vodních elektráren není ochoten být použit jako obětní beránek a bránit majoritní zdroje znečišťování v naší ekonomice, které degradují kvalitu naší vody a související flóry a fauny mnohem více, než by kdy mohl sektor malých vodních elektráren. Malá vodní energetika splnila do velké míry svůj úkol, neboť moderní vodní energetika je plně v souladu se striktním režimem evropské Rámcové směrnice o vodách.

Sektor malé vodní energetiky vyhledává a udržuje konstantní diskusi s environmentálním sektorem nevládních organizací, neboť se vidí jako seriózní součást tohoto sektoru. Tento takzvaný manifest diskredituje dlouholetou společnou práci a snahu udržitelných, lokálně integrovaných společností malých vodních elektráren, často spoluvlastněných družstvy, vesnicemi nebo rodinnými společnostmi. Tento manifest bohužel pramení ze zastaralých opatření nevládních organizací, která jsou často kritizována za jejich tíhnutí k velkým podnikům a za přijímání příspěvků velkých aktérů bez podrobného zkoumání.

EREF a její členové malých vodních elektráren doufají v opětovné porozumění s nevládními organizacemi skrze konstruktivní dialog pro dobro našeho klimatu a pro podporu holistického a decentralizovaného energetického systému, který je založen na všech udržitelných obnovitelných energiích včetně ekologických řešení, která jsou již používány.

Vodní energetika a environmentální požadavky

Nejnovější technologie vodní energetiky, stejně jako související environmentální zmírňující opatření, jsou již do velké míry využívány malými vodními elektrárnami v Evropě a výrazně redukovaly stopu na vodním prostředí a živočiších v posledních 20 letech.

V dnešní době již nemá moderní vodní energetika prakticky žádný vliv na populaci ryb v našich řekách a je plně v souladu s přísnými požadavky Rámcové směrnice o vodách EU. Například nové kinetické turbíny mají úmrtnost ryb menší než 0,1%. Rybí přechody a související řešení dovolují oboustranný pohyb migrujících druhů ryb. Malé vodní elektrárny naopak vytváří nové místa výskytu pro vzácné a ojedinělé vodní rostliny a vodní ptáky. Se svými příkopy a přehradními vodními plochami vytváří malé vodní elektrárny dokonce další rozmanitá a strukturálně bohatá místa výskytu ryb.

Co je nejdůležitější, sektor vodních elektráren se zajímá o dobrou kvalitu vody stejně tak jako environmentální nevládní organizace a opakovaně se v minulosti dovolával opatření proti znečišťování evropských vodních útvarů, např. ze zemědělských a průmyslových emisí. Malé vodní elektrárny obohacují vodní útvary kyslíkem a očišťují řeky od různých druhů odpadu, které v nich plují. Například malá vodní elektrárna v Rakousku nasbírá až 7-10 kg plastů měsíčně.

Evropští investoři investovali miliardy eur do zdokonalení malých vodních elektráren, čímž ukazují jejich závazek k ekologickým požadavkům Rámcové směrnice o vodách a dokazují, že vodní energetika a životní prostředí jdou ruku v ruce. Více investic je dosažitelných v případě správných ekonomických podmínek.

Sektor malých vodních elektráren EREF sdílí kritiku představenou v manifestu vůči určitým vodním elektrárnám na Balkáně, neboť se zdá, že nerespektují a neaplikují dostupné moderní technologie vodních elektráren a praxi. Nicméně, EREF zdůrazňuje, že se nemohou utvářet obecné závěry o členských státech Evropské unie z komplikovaných událostí a pochybení na Balkánu. Zobecnování není vhodné, protože každá elektrárna je unikátní a specifická pro danou oblast.

Vodní energie jako aktivátor obnovitelného energetického systému

Vodní energie a její systémové služby hrají důležitou roli pro umožnění skutečného evropského energetického systému založeného na obnovitelné energii a energetické účinnosti. Je to spolehlivý, lokální, udržitelný a domácí zdroj energie, který se přiklání k decentralizovanému energetickému systému, integraci nestálé obnovitelné energie, jako je solární a větrná, a výrazně zmenšuje potřebu vytvářet nové rozvodné sítě.

Speciální význam se přikládá regionální výrobě elektřiny z vodních elektráren. To zajišťuje stabilitu středně velkým komerčním podnikům a vytváří lokální přidanou hodnotu. Současná koronavirová krize jasně ukazuje, jak je pro ekonomii důležité stabilní zásobování energií, např. na velmi lokální úrovni.

V roce 2018 zastávala vodní energie 13% generování elektřiny v Evropě, což z ní činí největší zdroj obnovitelné energie, před větrnou a solární energií. Nicméně v budoucnosti bude význam odvětví vodní energie založen méně na kvantitě a více na kvalitě elektřiny. Elektřina z hydroelektrické energie je uhlíkově neutrální, konstantně dostupná a obnovitelná. Z toho důvodu zejména vodní energie malých rozměrů převezme systém stabilizující úkoly na úrovni nízkého a středního napětí v decentralizovaném evropském systému dodávek energie, navíc k jednoduché výrobě elektřiny.¹

---

¹ Prof. Dr.-Ing. Markus Zdrallek, Přínos malých vodních elektráren k bezpečné a nákladově efektivní dodávce elektřiny v Německu, k dispozici v němčině na odkaze: https://www.wasserkraftdeutschland.de/fileadmin/PDF/Gutachten_Netztechnischer_Beitrag_Kleinwasserkraftwerke.pdf

Společenský přínos vodní energie

Kromě výroby domáci, ke klimatu šetrné a zdroje šetřící energie, tradičně zakotvená vodní energie také poskytuje další služby, jako je ochrana proti povodním, sběr odpadu a jeho likvidace, údržba vodních toků, atd. Tyto dodatečné služby jsou ve veřejném zájmu a jsou poskytovány zdarma v regionu a pro region.

Navíc mnoho energetických družstev a komunit ve svém portfoliu využívá energii z malých vodních elektráren pro zajištění bezpečných dodávek energie svým členům. To jim umožňuje budovat energetické klastry, které jsou vyvážené a mohou být soběstačné.

Potřeba konstruktivního dialogu pro praktickou ochranu přírody a klimatu

Zdravá řeka, které poskytuje pitnou vodu, ochlazuje hraniční města a velkoměsta, umožňuje pěstovat plodiny, podporuje průmyslové procesy a umožňuje lidem rybařit a plavat v jejím vodstvu nebo chodit po jejích březích: vodní elektřina tomu není překážkou. Vodní elektřina to může umožnit. Používání malých vodních elektráren po staletí neškodilo zdravým řekám.

EREF a evropské asociace vodní energie jsou připraveny pokračovat v dialogu s environmentálními asociacemi s cílem posunout ekologickou modernizaci vodních elektráren kupředu a udržet ekonomické, ke klimatu šetrné generování elektřiny.

Pro více informací na toto téma, prosím kontaktujte

Dr. Dörte Fouquet

Ředitel EREF

doerte.fouquet@eref-europe.org

Dirk Hendricks

Generální tajemník EREF

dirk.hendricks@eref-europe.org